

Številka: 511-85/2015-2550-33

Ljubljana, 3. maj 2021

EVA

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE

gp.gs@gov.si

ZADEVA: Kandidatura Republike Slovenije za prevzem predsedovanja UNECE Konvenciji o varstvu in rabi čezmejnih vodotokov in mednarodnih jezer v obdobju od 2024 do 2027 in organizacijo 10. zasedanja pogodbenic leta 2024

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi 2. in 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17) je Vlada Republike Slovenije na seji dne sprejela naslednji:

SKLEP

1. Vlada Republike Slovenije je sklenila, da Republika Slovenija kandidira za prevzem predsedovanja UNECE Konvenciji o varstvu in rabi čezmejnih vodotokov in mednarodnih jezer v obdobju od 2024 do 2027 in organizacijo 10. zasedanja pogodbenic leta 2024.
2. Vlada Republike Slovenije pooblašča Ministrstvo za okolje in prostor, da kandidaturo Republike Slovenije najavi v ustreznih forumih ter v sodelovanju z Ministrstvom za zunanje zadeve izvede potrebne aktivnosti za pridobivanje podpore kandidaturi in kandidaturo uradno odda sekretariatu konvencije najkasneje do konca maja 2021.

MAG. JANJA GAVRAS HOČEVAR
V.D. GENERALNEGA SEKRETARJA

Priloge:

- Priloga I: Kandidatura Republike Slovenije za prevzem predsedovanja UNECE Konvenciji o varstvu in rabi čezmejnih vodotokov in mednarodnih jezer v obdobju od 2024 do 2027 in organizacijo 10. zasedanja pogodbenic leta 2024

Prejmejo:

- Ministrstvo za zunanje zadeve Republike Slovenije
- Ministrstvo za finance Republike Slovenije
- Služba Vlade Republike Slovenije za razvoj in evropsko kohezijsko politiko
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

/

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:		
<ul style="list-style-type: none"> – Katja Piškur, vodja Službe za EU koordinacijo in mednarodne zadeve v Ministrstvu za okolje in prostor RS – Dr. Aleš Bizjak, nacionalna kontaktna točka za UNECE Vodno konvencijo, Služba za EU koordinacijo in mednarodne zadeve v Ministrstvu za okolje in prostor RS – Dr. Mitja Bricelj, nacionalna kontaktna točka za UNECE Vodno konvencijo, Direktorat za vode in investicije v Ministrstvu za okolje in prostor RS 		
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:		
/		
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:		
/		
5. Kratek povzetek gradiva:		
<p>Sekretariat UNECE Konvencije o varstvu in rabi čezmejnih vodotokov in mednarodnih jezer je 10. junija 2020 objavil poziv za organizacijo 10. zasedanja pogodbenic leta 2024 in pogodbenice povabil h kandidaturi za prevzem predsedovanja konvenciji v obdobju od 2024 do 2027 in organizaciji 10. zasedanja pogodbenic leta 2024.</p> <p>UNECE Konvencija o varstvu in rabi čezmejnih vodotokov in mednarodnih jezer je bila sprejeta v Helsinkih leta 1992, v veljavo je stopila 1996, RS pa je njena pogodbenica od leta 1999. Leta 2015 je postala globalni pravno zavezujoč instrument na področju čezmejnega upravljanja voda, ki trenutno združuje 44 pogodbenic ter več deset na sprejem čakajočih držav in opazovalk iz celega sveta. V izvajanju konvencije se RS šteje kot njena vidnejša članica in močna kandidatka za prevzem predsedovanja konvenciji v obdobju od 2024 do 2027, predvsem zaradi tradicije čezmejnega delovanja na področju voda ter visoko strokovnega delovanja v delovnih skupinah in v zadnjem letu tudi v najvišjem organu konvencije, biroju.</p> <p>S prevzemom predsedovanja Vodni konvenciji bi RS s povečanim vplivom lahko intenzivneje krepila nacionalne interese na področju čezmejnega upravljanja voda. Vzajemno koristni učinki bi se kazali predvsem s krepitvijo vode kot ene izmed prioritet predsedovanja RS Svetu EU 2021, s podporo vodnim, razvojnim in gospodarskim interesom RS v mednarodnem kontekstu, s poglobitvijo sodelovanja RS s partnerskimi državami v evropski regiji in soseščini, z mednarodno promocijo in uveljavitvijo znanja, dosežkov in potencialov RS na področju celostnega upravljanja voda in s prepoznavnostjo vodnega delovanja RS v desetletju voda ZN.</p> <p>Gradivo obsega predstavitev konvencije in aktivnosti RS pri njenem delovanju, utemeljitev kandidature RS za prevzem predsedovanja UNECE Konvenciji o varstvu in rabi čezmejnih vodotokov in mednarodnih jezer v obdobju od 2024 do 2027 in organizacijo 10. zasedanja pogodbenic leta 2024 ter oceno stroškov vseh aktivnosti.</p>		
6. Presoja posledic za:		
a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	NE
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:		

OBRAZLOŽITEV:

Prevzem predsedovanja UNECE Konvenciji o varstvu in rabi čezmejnih vodotokov in mednarodnih jezer v obdobju od 2024 do 2027 in organizacije 10. zasedanja pogodbenic leta 2024 v finančnem pogledu zajema:

1. prispevek RS za delovanje UNECE Vodne konvencije za obdobje treh let (2021-2023): 60.000,00 EUR;
2. strošek organizacije 10. zasedanja pogodbenic konvencije jeseni 2024: 100.000,00 EUR;
3. prispevek RS za delovanje UNECE Vodne konvencije za obdobje treh let (2025-2027): 60.000,00 EUR.

Skupno v obdobju sedmih let (2021-2027) približno 220.000,00 EUR, pri čemer so sredstva za prispevek za obdobje 2021-2023 že načrtovana v finančnih načrtih Ministrstva za okolje in prostor in Ministrstva za zunanje zadeve.

Sredstva za organizacijo 10. zasedanja pogodbenic se bodo v dogovoru med Ministrstvom za okolje in prostor in Ministrstvom za zunanje zadeve načrtovala v okviru priprave proračuna za leto 2024.

Sredstva za prispevek za obdobje 2025-2027 se bodo v dogovoru med Ministrstvom za okolje in prostor in Ministrstvom za zunanje zadeve načrtovala v okviru priprave proračunov za leta 2025, 2026 in 2027.

Vsi prispevki, kot tudi del stroškov za organizacijo 10. zasedanja pogodbenic, se štejejo tudi kot prispevek Slovenije za mednarodno razvojno sodelovanje in se bodo poročali OECD.

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu

	Tekoče leto (2021)	2022	2023	2024
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov državnega proračuna				100.000,00 EUR
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				

II. Finančne posledice za državni proračun**II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:**

Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto 2021	Znesek 2022
------------------------------	---------------------------------	-------------------------------------	----------------------------	-------------

MOP	2550-15-0005 Članarine in mednarodno sodelovanje	153216 Članarine in prispevki mednarodnim organizacijam	10.000,00 EUR	10.000,00 EUR
MZZ	1811-11-0002 Multilateralno sodelovanje	1297 – Članarine in kotizacije v tujini	10.000,00 EUR	10.000,00 EUR
SKUPAJ			20.000,00 EUR	20.000,00 EUR

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ		

OBRAZLOŽITEV:

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu

V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):

- prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov,
- odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov,
- obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov.

II. Finančne posledice za državni proračun

Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:

- proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep,
- projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in
- proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR: /

8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:

- pristojnosti občin,
- delovanje občin,
- financiranje občin.

NE

Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:

- Skupnosti občin Slovenije SOS: NE
- Združenju občin Slovenije ZOS: NE
- Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE

9. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:

NE

Pri pripravi gradiva sodelovanje javnosti ni potrebno

10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:

NE

11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:

NE

MAG. ANDREJ VIZJAK
MINISTER

Priloga: Predlog sklepa Vlade Republike Slovenije

PRILOGA:

PREDLOG

Na podlagi 2. in 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17) je Vlada Republike Slovenije na seji dne sprejela naslednji:

SKLEP

1. Vlada Republike Slovenije je sklenila, da Republika Slovenija kandidira za prevzem predsedovanja UNECE Konvenciji o varstvu in rabi čezmejnih vodotokov in mednarodnih jezer v obdobju od 2024 do 2027 in organizacijo 10. zasedanja pogodbenic leta 2024.
2. Vlada Republike Slovenije pooblašča Ministrstvo za okolje in prostor, da kandidaturo Republike Slovenije najavi v ustreznih forumih ter v sodelovanju z Ministrstvom za zunanje zadeve izvede potrebne aktivnosti za pridobivanje podpore kandidaturi in kandidaturo uradno odda sekretariatu konvencije najkasneje do konca maja 2021.

MAG. JANJA GAVRAS HOČEVAR
V.D. GENERALNEGA SEKRETARJA

Priloge:

- Priloga I: Kandidatura Republike Slovenije za prevzem predsedovanja UNECE Konvenciji o varstvu in rabi čezmejnih vodotokov in mednarodnih jezer v obdobju od 2024 do 2027 in organizacijo 10. zasedanja pogodbenic leta 2024

Prejmejo:

- Ministrstvo za zunanje zadeve Republike Slovenije
- Ministrstvo za finance Republike Slovenije
- Služba Vlade Republike Slovenije za razvoj in evropsko kohezijsko politiko
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo

Priloga I: Kandidatura Republike Slovenije za prevzem predsedovanja UNECE Konvenciji o varstvu in rabi čezmejnih vodotokov in mednarodnih jezer v obdobju od 2024 do 2027 in organizacijo 10. zasedanja pogodbenic 2024

I. UVOD

Sekretariat UNECE Konvencije o varstvu in rabi čezmejnih vodotokov in mednarodnih jezer je 10. junija 2020 objavil poziv za organizacijo 10. zasedanja pogodbenic leta 2024 in pogodbenice povabil h kandidaturi za prevzem predsedovanja konvenciji v obdobju od 2024 do 2027 in organizaciji 10. zasedanja pogodbenic leta 2024.

Delegacija RS se je udeležila 8. zasedanja pogodbenic v Astani (Nur-Sultan) v Kazahstanu, kjer je zaradi mednarodne prepoznavnosti in aktivnosti na področju voda v preteklih letih prejela več neformalnih pobud za predsedovanje Vodni konvenciji v obdobju od 2024 do 2027 in organizacijo 10. zasedanja pogodbenic leta 2024. V zvezi s tem je s sekretariatom konvencije poizvedbe izvajalo tudi Stalno predstavništvo RS pri ZN v Ženevi.

II. UNECE VODNA KONVENCIJA IN AKTIVNOSTI RS

UNECE Konvencija o varstvu in rabi čezmejnih vodotokov in mednarodnih jezer (Vodna konvencija) je bila sprejeta v Helsinkih leta 1992, veljavna pa je postala leta 1996. RS je k konvenciji pristopila leta 1999. Konvencija trenutno združuje 44 pogodbenic ter več deset na sprejem že čakajočih držav in opazovalk iz celega sveta.

Cilj Vodne konvencije je varovati in zagotavljati količino in kakovost voda ter trajnostno rabo čezmejnih vodnih virov z razvijanjem in promoviranjem čezmejnega in mednarodnega sodelovanja. Prirejena je delovanju v gospodarsko različno razvitih in različno vodnatih državah. Temelji na načelu enakosti in recipročnosti, zato zagovarja pravice in opredeljuje obveznosti tako gorvodnih kot dolvodnih držav. Je okvirni sporazum in ne nadomešča bilateralnih in multilateralnih sporazumov med državami pogodbenicami, temveč spodbuja njihov nastanek in vsebinski razvoj obstoječih mehanizmov. Pri tem izhaja iz vsebin preprečevanja, nadzora in zmanjševanja čezmejnih vplivov, zagotavljanja razumne in pravične rabe voda ter sodelovanja na podlagi sporazumov in skupnih teles. Po oceni UNESCO IHP si v svetovnem merilu kar 153 držav deli 286 čezmejnih rek in jezer ter 592 čezmejnih vodonosnikov, zato je izvajanje Vodne konvencije toliko bolj pomembno tudi za učinkovito delovanje sistema ZN in uspešno izvajanje Agende ZN 2030, predvsem Cilja 6, posledično pa tudi Ciljev 2, 7, 13, 15, 16 in 17.

Do nedavnega je bilo članstvo v konvenciji omejeno zgolj na države v UNECE regiji. Z amandmaji (2013) in ratifikacijo vseh tedanjih pogodbenic (2015) o širitvi članstva tudi izven UNECE regije pa je konvencija postala globalna – edinstven pravno zavezujoč mednarodni instrument, ki promovira celostno upravljanje čezmejnih površinskih in podzemnih voda. Z učinkovitimi mehanizmi za implementacijo in s komponento razvojnega sodelovanja prispeva h krepitvi politične volje, zaupanja in medsebojnega razumevanja med državami in ostalimi partnerji pri reševanju vprašanj v povezavi z upravljanjem čezmejnih porečij po vsem svetu.

Za delovanje Vodne konvencije skrbi tajništvo konvencije na sedežu UNECE v Ženevi, usmerja pa ga biro konvencije in biroju predsedujoča država. Članice biroja konvencije so države, ki najaktivneje sodelujejo pri delu konvencije in izvajanju programa. Trenutno so to predsedujoča konvenciji Kazahstan, Madžarska, Estonija, Nemčija, Finska, Senegal, Azerbajdžan, Italija, Francija, Bosna in Hercegovina, Švica in Ruska federacija. Kot priznanje za konsistentno in strokovno delovanje na konvenciji je RS leta 2020 prejela vabilo kot članica opazovalka v biroju konvencije, najvišjem upravnem telesu konvencije. Delo konvencije je sicer organizirano v delovnih skupinah, v katerih RS preko MOP intenzivno sodeluje od leta 2017 in so v zadnjem obdobju predmet intenzivnega prilagajanja delovanja novim globalnim izzivom, predvsem prekomerne rabe in onesnaževanja voda, podnebnih sprememb, naraščanja prebivalstva ter globalizacije, pa tudi prepoznanih političnih neravnotežij in vojnih stanj velikih razsežnosti v mednarodnem prostoru. Nosilec konvencije v RS je MOP, aktivno pa v procesih sodeluje tudi

MZZ ter njegova diplomatska konzularna predstavništva, zlasti Stalno predstavništvo RS pri Uradu Združenih narodov v Ženevi.

Na področju čezmejnega celostnega upravljanja voda konvencija dodatno prispeva k aktivnostim, ki jih Slovenija uspešno izvaja na bilateralni (dvostranske komisije za vodno gospodarstvo s sosednjimi državami), sub-regionalni (ISRBC) in regionalni ravni (ICPDR). Slovenija je prav preko uspešnega izvajanja aktivnosti ter primerov dobrih praks na področju voda na bilateralni, sub-regionalni in regionalni ravni prepoznana kot kredibilen partner tudi širše v okviru Vodne konvencije.

Vodna konvencija se srečuje na zasedanju pogodbenic vsake tri leta. Država pogodbenica, ki običajno v prestolnici organizira zasedanje pogodbenic, nato naslednja tri leta predseduje Vodni konvenciji.

III. UTEMELJITEV KANDIDATURE RS ZA PREDSEDOVANJE UNECE VODNI KONVENCIJI OD 2024 DO 2027 IN ORGANIZACIJO ZASEDANJA POGODBENIC LETA 2024

Ker je Vodna konvencija prerasla iz regionalnega v globalni instrument, so zasedanja pogodbenic konvencije danes med največjimi mednarodnimi dogodki, ki so usmerjeni v čezmejno medsektorsko celostno upravljanje voda in vodno sodelovanje na svetovni ravni in privabljajo vedno večjo udeležbo tudi na visoki ravni. Predsedovanje konvenciji in organizacija zasedanja pogodbenic zato utrjujeta mednarodni potencial, ugled in pozicijo predsedujoče države ter ji ponujata edinstveno priložnost za predstavitev njenih prednostnih političnih nalog, znanj, dobrih praks in izzivov na področju celostnega upravljanja voda, kot tudi dosežkov na področju čezmejnega medsektorskega vodnega sodelovanja.

Po izvedbi zasedanja pogodbenic država gostiteljica prevzame triletno predsedovanje konvenciji. S tem postane ključni in vodilni deležnik na področju čezmejnega vodnega sodelovanja na svetovni ravni, zato lahko v tem času doseže zelo oprijemljive rezultate ciljnih vsebin. Naloge predsedujoče države so organizacija in predsedovanje zasedanju pogodbenic, predsedovanje biroju konvencije, odločanje o programu dela konvencije ter prednostnih vsebinah ter promocija Vodne konvencije v mednarodnem prostoru in na drugih mednarodnih in regionalnih dogodkih.

S prevzemom predsedovanja Vodni konvenciji bi RS utrjevala in nadgrajevala številne aktivnosti in procese. Vzajemno koristni učinki bi se kazali predvsem na področjih:

Krepitev vode kot ene izmed prioritete predsedovanja RS Svetu EU 2021

Predsedovanje RS Svetu EU odpira številne priložnosti in izzive tudi na področju voda. Ker Vodna konvencija izhaja iz pravnega reda EU, bo RS v drugi polovici letošnjega leta v okviru Sveta EU predsedovala tudi delovni skupini za Vodno konvencijo. Koordinirala bo pozicije držav članic EU do vsebin, ki bodo obravnavane na 9. zasedanju pogodbenic v Ženevi (29. september - 1. oktober 2021). Tako bo imela Slovenija že na letošnjem zasedanju pogodbenic vodne konvencije v Ženevi vidno vlogo, saj bo zastopala EU ter se v imenu EU pogajala s tretjimi državami. To predstavlja posebno priložnost za RS, da v imenu EU pozitivno vpliva na delovanje konvencije na področjih, kjer je to umestno ali je povezano z nacionalnimi interesi RS, kot tudi da promovira dobre nacionalne prakse ter izzive pri upravljanju voda. Pri tem velja poudariti, da je Voda v zunanjem delovanju EU tudi ena prednostnih vsebin slovenskega predsedovanja in da je kot taka v mednarodnih forumih tudi že prepoznana.

Podpora vodnim, razvojnim in gospodarskim interesom RS v mednarodnem kontekstu

V zadnjih letih se vse bolj kaže, da članstvo in aktivnejše sodelovanje z Vodno konvencijo RS prinaša številne koristi. Predvsem velja izpostaviti, da je konvencija stičišče vplivnih predstavnikov držav podpisnic, zato je tudi izdaten vir informacij in možnosti so-odločanja o vsebinah na čezmejnih dejavnostih na področju voda. Tako je lahko v neposredno korist in varstvo interesov RS na področju voda, gospodarske diplomacije ali gospodarstva v mednarodnem kontekstu. Prav tako RS z delovanjem pri Vodni konvenciji lažje dosega in zagovarja vsebinske povezave in nacionalne interese z drugimi organizacijami, na primer na

ravni Združenih narodov (UNECE, UNESCO, UNEP, UNICEF, WMO, WHO in druge), pa tudi v neposrednem čezmejnem vodnem sodelovanju s sosednjimi državami.

Poglobljeno sodelovanje s partnerskimi državami v evropski regiji in soseščini

S prevzemom predsedovanja Vodni konvenciji in organizacijo zasedanja pogodbenic bi RS sledila ciljem okoljske in zunanje politike na področju čezmejnega celostnega upravljanja voda, prav tako pa izhodiščem Sklepov Sveta EU o vodni diplomaciji (2018). Predsedovanje RS Vodni konvenciji bi prispevalo k poglobljenemu sodelovanju z drugimi državami v evropski regiji, ki imajo izraženo delovanje na področju voda v multilateralnih odnosih (npr. Madžarska, Nemčija, Finska, Nizozemska, Švica in druge države izven evropske regije). Predsedovanje konvenciji bi pripevalo tudi k še uspešnejšemu angažiranju RS v prednostnih območjih delovanja, to je v evropskem sosedstvu in na JZ Balkanu in v Podсахarski Afriki – slednja je hkrati tudi območje najaktivnejšega širjenja konvencije.

Promocija in uveljavitev znanja, dosežkov in potencialov RS na več ravneh

S sodelovanjem pri Vodni konvenciji se RS odpira široko polje promocije in uveljavitve slovenskega znanja, tradicije, dosežkov in potencialov. Pri tem velja izpostaviti številne aktivnosti in vabila, ki smo jih kot posledico priznanega dobrega upravljanja voda in sodelovanja s konvencijo že prejeli v regiji UNECE in izven Evrope, npr. na UN HLPF (2018), na Vodnem vrhu v Budimpešti (2019), na nacionalni delavnici za Vodno konvencijo v Kamerunu (2019) ter na številnih UNECE, EU in drugih delavnicah in vodnih konferencah.

Razvoj celostnega upravljanja voda na vseh ravneh

Značilni pozitivni vplivi delovanja pri Vodni konvenciji na celostno upravljanje voda v državah pogodbenicah so vidni na vseh ravneh delovanja, na nacionalni (vzpodbujanje medsektorskega sodelovanja in medsektorskih ekspertnih delovnih skupin, uveljavljanje in uporaba novih pristopov, tehnik in metod, pospeševanje izvajanja Agende ZN 2030 in Cilja 6), bilateralni (povezovanje dela in vsebin bilateralnih komisij, približevanje Agendi ZN 2030), sub-regionalni in regionalni (uporaba novih metod in pristopov, razvitih za mednarodna porečja) ter globalni (podpiranje razvoja vodne diplomacije, preprečevanje ali blaženje kriz, prispevanje k miru in stabilnosti).

Prepoznano delovanje RS v desetletju voda ZN

ZN so obdobje od 2018 do 2028 razglasili za desetletje voda ZN. V tem času se ZN in države članice še posebej poglobljeno ukvarjajo s tematiko voda, predvsem v pogledu izvajanja Agende ZN 2030 in pospeševanja procesa izvajanja trajnostnih razvojnih ciljev Agende. V letu 2023 bo tako organizirana tudi druga velika ZN konferenca o vodi, na kateri bo aktivno sodelovala tudi Vodna konvencija. Slovensko predsedovanje Vodni konvenciji bi torej bilo umeščeno v drugi del desetletje voda ZN, kar bi RS še bolj postavilo v osredje svetovnega dogajanja na področju voda.

IV. OCENA STROŠKOV PREDSEDOVANJA KONVENCIJI IN ORGANIZACIJE ZASEDANJA POGODBENIC

Ocena stroškov organizacije zasedanja pogodbenic

Stroški organizacije fizičnega zasedanja pogodbenic v Talinu jeseni 2021, ki bo sicer po izredni odločitvi biroja konvencije zaradi pandemije COVID-19 izvedeno virtualno iz Ženeve, so bili ocenjeni na nekaj manj kot 600.000 USD, od tega bi jih Estonija kot država gostiteljica krila približno 110.000 USD ali okoli 18 %. Preostali del stroškov organizacije bi kot običajno prispevale EU in podpisnice konvencije v različnih deležih. Delitev stroškov po kategorijah je odvisna od dogovora med državo gostiteljico in Združenimi narodi na podlagi predhodno sklenjenega dogovora.

Med stroške organizacije zasedanja se štejejo posredni stroški vezani na stroške sekretariata, potne stroške prevajalcev ZN, predstavnikov držav v razvoju, druge stroške in neposredne stroške vezani na samo logistično izvedbo mednarodnega dogodka (najem prostora, pogostitve, tehnična oprema in itd).

Predlog prispevka RS

Veljavni statut Vodne konvencije ne predvideva obveznih letnih ali drugačnih članarin držav članic, čeprav se glede na krizo multilateralizma in s tem tudi finančnega stanja ZN vedno večkrat omenja ta možnost. Trenutno se Vodna konvencija in njene aktivnosti iz vsakokratnega programa dela (aktualni 2019-2021, v delu 2022-2024) financirajo iz prostovoljnih prispevkov držav podpisnic. Redne donatorke so predvsem države, ki imajo v zunanjepolitičnem delovanju izražene poglobljene afinitete do vodnih vsebin, podobno kot razvija vsebine tudi RS zadnjih nekaj – Avstrija, Bolgarija, Estonija, EU, Finska, Francija, Nemčija, Madžarska, Italija, Kazahstan, Luksemburg, Nizozemska, Severna Makedonija, Norveška, Srbija, Švedska in Švica. Višina sredstev se giblje med nekaj tisoč evri na leto do preko sto tisoč evrov letno.

Glede na to, da je RS podpisnica Vodne konvencije že od leta 1999, da ima od delovanja koristi na več ravneh, da je bila sprejeta tudi v biro konvencije kot opazovalka in glede na to, da finančno prispevajo tudi gospodarsko šibkejše države, predlagamo, da v obdobju od 2021 do 2023 in za dobo treh let RS (MOP in MZZ skupaj, vsak polovico) prispeva 60.000 EUR, kar bi nas uvrstilo v korektno sredino držav po višini sredstev. Po dogovoru s sekretariatom UNECE se finančni prispevek nameni izvedbi za RS prednostnih delov programa dela 2019-2021 in bodočega programa dela 2022-2024. V vlogi RS kot predsedujoče konvenciji pa predlagamo, da se v obdobju od 2025-2027 prispeva enak znesek na enak način, 60.000,00 EUR (MOP in MZZ skupaj, vsak polovico).

V. PREDLOG KANDIDATURE RS ZA PREDSEDOVANJE UNECE VODNI KONVENCIJI OD 2024 DO 2027 IN ORGANIZACIJO ZASEDANJA POGODBENIC LETA 2024

Na podlagi zapisanega predlagamo, da RS najkasneje do konca maja 2021 na sekretariat konvencije uradno prijavi kandidaturu ter nato na 9. zasedanju pogodbenic Vodne konvencije, ki bo od 29. septembra do 1. oktobra 2021 virtualno izvedena v Ženevi, kandidira za predsedovanje UNECE Vodni konvenciji od 2024 do 2027 in organizacijo 10. zasedanja pogodbenic leta 2024.